

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 D, za četrt leta 45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VIII.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, dne 2. aprila 1925.

Telefon št. 552.

ŠTEV. 38.

Pred povišanjem davkov.

Iz Beograda dohajajo poročila, da hoče vlada pokriti proračunski primanjkljaj z novimi davki v obliki povišanja invalidskega davka in z novim davkom na fizične delavce. Invalidski davek v sedanji izmeri se namreč podvoji, odnosno poviša za 100%, hkratu pa prične pobirati pribitek za vojaške dajatve v izmeri nepovišanega invalidskega davka. Za telesne delavce se uvede namesto dohodnine nov davek, ki bo znašal 2% od izplačanih službenih prejemkov. Na ta davek se bodo pobirale poleg invalidskega davka in 30% linearne poviška baje tudi avtonomne doklade.

Pri nas so s poviškom invalidskega davka posebno prizadeti hišno-najemni davek, posebna pridobnina in dohodnina, ki se v višjih izmerah povišajo s potrjitvijo invalidskega davka približno za 25%.

Te tri davčne vrste so v Sloveniji že sedaj tako obšutne, da ne prenese nikakega poviška. Ze ponovno so gospodarski krogi enodušno zahtevali, da se ukine pobiranje izrednega pribitka na te davčne vrste, ker je že ta pribitek za nje preobčuten. Povsod so naši razumevanje, povsod priznanje, da so njihove zahteve upravičene, samo finančno ministrstvo, ki si brez dvoma ni vzelo truda, da bi preštudiralo obremenitev, katero povzročajo te davčne vrste v Sloveniji, je ostalo neizprosno in ni hotelo ničesar slišati o znižanju davčnih bremen niti tam, kjer očitno preostro režejo v meso naših gospodarskih interesov. Naprotno, vsa dokazovanja so pri finančni upravi naletela na popolno nerazumevanje položaja. Vsa dokazovanja niso imela toliko uspeha, da bi bila finančna uprava vsaj nekoliko previdnejša pri izbiranju sredstev za povišanje državnih dohodkov. Noben razsoden človek se ne upira plačilu davkov, ker vsakdo ve, da je od njih v prvi vrsti odvisno urejeno državno gospodarstvo. Toliko razsodnosti bi pa morali vendar pričakovati, da bo finančna uprava vestno preudarila, katere vrste davkov v posameznih pokrajinah preneso kak povišek in katere že dosedaj brez poviška presega dopustno mero obremenitve. A ravno tega naš finančni minister ne dela, ampak useka na slepo po svojih dohodninskih virih, kar linearno, samo da na najenostavnejši način doseže svoj namen.

Naš hišno-najemni davek znaša, na primer v Ljubljani, 20%, državni pribitek 60%, linearni povišek 30%, celokupna obremenitev pa nad 41% brez invalidskega davka in avtonomnih doklad. Na deželi je obremenitev z državnimi dajatvami nekoliko mhejša, zato je pa obremenitev z avtonomnimi dokladi toliko bolj občutna. Ne redko se celo zgodi, da celokupna obremenitev presega prejeto najemnino. Takega davka ne bo poviševal noben razsoden narodni gospodar, posebno ker donos vsled zviševanja najemščin itak rapidno raste.

Posebna pridobnina ni nič manj občutna davek nego hišno-najemni davek, ker ga istotako postružejo z istimi posledicami poleg raznih pribitkov tudi avtonomne doklade. Naša industrija, ki ta davek v prvi vrsti plačuje, rapidno propada. Na eni strani jo more visoki davki, na drugi strani pa preneznatna carinska zaščita, ki omogoča pri nas doma inozemski industriji, ki z davki ni tako občutno obremenjena (n. pr. v Avstriji),

uspešno konkurenco. Znaki propadanja se vedno bolj kažejo. Nezaposlenost narašča, sedaj sicer bolj ali manj le pri nekaterih panogah, pokazala pa se bo vedno bolj z vsemi slabimi posledicami tudi pri ostalih panogah, ako se čimprej ne odstranijo ovire v njihovem razvoju, poleg preznizke carine v prvi vrsti previsoki davki.

In naša dohodnina? Plačujemo jo še vedno po stari lestvici, preračunjeni v kronski veljavi, ki je v predvojni dobi kolikor toliko ustregala davčni moči posameznih davkoplačevalcev, v povojni dobi pa vsled valute brez vsakega dvoma preobčutno obremenjuje ocenjene dohodke. Poostrena z državnim pribitkom in linearnim poviškom ustvarja naravnost nevzdržne razmere, posebno odkar se pobira na njo še invalidski davek, ki se je prvotno pobiral samo od onih dohodkov, od katerih se ni plačevalo nobenih donosnih davkov. Ker se dohodnina pobira samo v nekaterih pokrajinah, se s tem favorizira na škodo teh pokrajin one pokrajine, ki še ne poznajo dohodnine in s tem ustvarja še večjo neenakomernost v njihovi davčni obremenitvi.

Nova obremenitev pa se hoče naviliti na telesne, to je fizične delavce, ki so po stanju dosedanje davčne zakonodaje uživali glede obdačevanja svojih zaslužkov precejšnjo ugodnost. Davčni minimum za njihovo obdačevanje je bil tako visok, da so prišli samo pri višjih dohodkih pod davčno breme. Te ugodnosti se hočejo ukiniti, pa ne le to, na njihov davek se hoče pobirati tudi avtonomne doklade. Najmanj kar zahteva pravičnost, je to, da se za obdačevanje dohodkov fizičnih delavcev naknadno določi tak minimum, kakoršen je veljal dosedaj, ko so se obdačevali z dohodnino. Oprostitev tega davka od avtonomnih doklad smatramo za samoobsebi umevno, ker nadomestuje ta davek dohodnino, na katero se ne pobirajo nobene avtonomne doklade. Bilo bi naravnost krivično, da bi se ravno na davek od službenih prejemkov delavcev pobirale doklade, če so drugi službeni prejemki takih doklad prosti.

Bistvenih ugodnosti v davčnem oziru novi zakon o proračunskih dvanajstinah za Slovenijo ne prinaša, ker je jasno, da novi povišek invalidskega davka presega ugodnosti, katere se obetajo glede posebne pridobnine, osobito ker se je del teh ugodnosti, na primer priznanje davka na poslovni promet za režijsko postavko, v posameznih pokrajinah v praksi že sedaj izvajal.

Finančna uprava je ponovno odbijala vse prošnje za znižanje sedanjih previsokih davkov v Sloveniji, češ, saj stojimo itak tik pred izenačenjem neposrednih davkov. Pri izenačenju bodo izginile neenakomernosti v obremenitvi posameznih pokrajin, do takrat pa potrpite. Tudi mi se stavljamo z isto upravičenostjo na isto stališče in odločno protestiramo, da bi se pri nas posamezne davčne vrste s poviškom invalidskega davka linearno poviševale ali uvajali novi davki pred izenačenjem neposrednih davkov za celo državo. Ako finančna uprava rabi nova sredstva za kritje državnih potreb, naj se požuri z uveljavljanjem načrta o neposrednih davkih in dobila bo potrebna sredstva tam, kjer danes obremenitev z omejenimi davčnimi vrstami ni tako občutna nego je v Sloveniji in kjer bi ne imela za narodno gospodarstvo tako kvarnih posledic nego pri nas.

Davčne odredbe novega dvanajstinskega zakona.

Tik pred zaključitvijo lista smo prejeli predlog zakona o dvanajstinah za meseci april—julij 1925, katerega je skupščina brez izprememb odobrila. Zakon vsebuje nastopne davčno-pravne odredbe:

I. POSEBNA PRIDOBNINA.

Pri ugotavljanju podlage za odmero posebne pridobnine se smatrajo za režijske stroške plačani vojni pribitki, uvedeni v vojni dobi, davek na poslovni promet in izredni pribitek, uveden v povojni dobi.

Po tem besedilu se bosta na novo smatrala za odbitno postavko bivši 20% vojni pribitek, (ki se pobira hkratu z nadomestilom za bivše deželne doklade) in rentabilitetni pribitek. Invalidski davek med režijskimi, torej odbitnimi postavkami izrecno ni naveden, zagotavlja se pa na merodajnih mestih, da se v praksi priznanju tega davka za režijsko postavko kljub temu ne bo delalo nikakih ovir.

II. AVTONOMNE DOKLADE.

Avtonomne doklade in sicer občinske, ako presegajo 300%, ostale pa, ako presegajo 100%, se smejo pobirati le, če jih odobri finančna uprava.

Pobiranje prekomernih doklad je s to odredbo premo zavarovano, ker so za gotove davčne vrste tudi doklade, ki ne presegajo 400%, preobčutne. Ako se avtonomne doklade na posamezne davčne vrste že ne maksimirajo, naj bi se vsaj odobritev vezala na pristaneke finančne uprave, ako presegajo celokupno 200%. V praksi se je pokazalo, da je sodelovanje finančne uprave pri odobravanju doklad za interese davkoplačevalcev neobhodno potrebno, ker le finančna uprava more presojati, kdaj dosežejo doklade na kak davek dopustno mejo davčne obremenitve.

III. INVALIDSKI DAVEK.

Invalidski davek se za proračunsko leto 1925/1926 podvoji.

S to odredbo so se vse davčne vrste za še enkratni invalidski davek poostrele. Ta odredba je za Slovenijo posebno občutna, ker se invalidski davek pobira tudi z dohodnino, ki se plačuje od takih dohodkov, od katerih se plačuje poleg dohodnine tudi donosni davek (na primer zemljiški davek, hišno-najemni davek, pridobnina).

IV. DAVEK NA ZASLUŽEK DELAVCEV.

Vsi fizični delavci (delavke) brez ozira na naravo svojega posla, ako

ne prejema zasluzka od države, plačajo kot davek 2% od svojega zasluzka in vrhu tega invalidski davek ter 30% izredni pribitek.

Delodajalci jamčijo za plačilo tega davka od strani svojih delavcev.

Na merodajnih mestih se zatrjuje, da bo generalna direkcija s pooblastilom finančnega ministra določila za pobiranje tega davka davčni minimum, ki bo vstrelal sedanjemu pri dohodnini tako, da bodo delavci, ki bi po sedanjih predpisih ne plačali dohodnine, ne plačali tudi novega davka. Obetajo se tudi gotove ugodnosti glede avtonomnih doklad.

V. ZAMUDNE OBRESTI.

Zamudne obresti za državne davščine se od 1. aprila t. l. dalje pobirajo v izmeri 12%.

Zamudne obresti, ki so pred kratkim znašale še 6%, so se z zadnjim finančnim zakonom povišale na 8% in sedaj na 12%.

VI. EKSEKUCIJSKE PRISTOJBINE.

Ako je davčni izterjevalec primoran zaradi prisilnega izterjevanja (popisa stvari = rubež) davkov poslovati izven urada, se pobere iz naslova eksekucijskih stroškov 4% od dolžnega davka. Ti stroški ne smejo znašati nikdar manj nego 50 Din.

To določilo ni povsem jasno, ker govori le o stroških za rubež, za katero se tudi sedaj že pobirajo 4% stroški od dolžnega zneska. Pobirajo se pa sedaj tudi opominjevalni stroški v isti izmeri. Iz besedila bi se dalo sklepati, da stroški za prisilno izterjevanje davkov za prva dva posla skupaj, to je za opomin in rubež ne smejo znašati več nego 4%, odnosno najmanj 50 Din in da dosedanj 4% opominjevalni stroški odpadejo, ako se dolžni znesek plača pred rubežem. Vsekakor je to besedilo potrebno avtentične interpretacije.

VII. REMONTNO-KOMORSKI PRIBITEK.

Za pokrivanje stroškov pri nabavi prevoznih sredstev za vojaštvo se od 1. aprila 1925 dalje pobira remontno-komorski pribitek po členu 242. zakona o ustrojstvu vojske in mornarice v izmeri enkratnega (nepovišanega) invalidskega davka.

Vsled pobiranja tega pribitka se dosedanja invalidski davek, ki se že sam poviša za 100%, potrjuje, kar bo jako občutno vplivalo na davčno obremenitev v Sloveniji.

Za premestitev glavne carinarnice iz Rakeka v Logatec.

K poročilu o občnem zboru Gremija trgovcev za politični okraj Logatec, ki smo ga priobčili v zadnji številki našega lista, smo dobili obširnejše poročilo o glavni točki obnega zboru, katero je tvorilo vprašanje premestitve obmejne carinarnice iz Rakeka v Logatec. Na Rakeku naj bi ostala samo še carinska ekspozitura, ki bi odpravljala lokalni promet iz loške doline, med tem ko bi se carinjenje tranzita vršilo v Logatec.

Po živahni debati in vsestranskem razmotrivanju tega vprašanja, ki naj predvsem omili veliko krizo v lesni industriji v cerkniški in loški dolini, je bila z veliko večino sprejeta resolucija, ki pravi:

»Člani gremija trgovcev za polit. okraj Logatec so prepričanja, da je prvi in najnujnejši korak za olajšavo krize v lesni industriji cerkniške in loške doline — premestitev glavne carinarnice iz Rakeka v Logatec. Temu mnenju so se pridružili že na anketi dne 2. januarja t. l. zastopniki vlade in oblasti, železnice, glavne carinarnice Rakek in dalje generalni direktor carin sam ob priliki svojega službenega potovanja. Zadnji imenovani je tudi že preteklo leto odredil premestitev carinarnice iz Rakeka v

Logatec, ki pa žal iz neznanega razloga ni bila izvedena, čeprav je bilo v Logatecu za carinarnico že vse pripravljeno. Premestitev carinarnice bi se izvedla na skupno željo in v korist pridobitvenih slojev cerkniške in loške doline, brez oškodovanja Rakeka, ki dobi itak po že zaključenih pogodbah z Italijo mednarodno postajo — v zadoščenje logaških in žirovskih gospodarskih krogov, v prvi vrsti pa v glavnem interesu naše državne uprave same, ki zamore z malenkostnimi investicijami urediti v Logatecu tako carinsko postajo, ki jo na Rakeku z večmilijskimi vsotami ne bo zamogla ustvariti.

Ugoden položaj postaje Logatec je merodajnim krogom itak dovolj znan ter iztaknemo vsled tega samo še sledeče točke, ki bodo po končani razmejitvi in dogovorih z Italijo odločilnega upliva v obmejnem prometu. Logatec je križišče glavnih mednarodnih cest proti Idriji, Gorici, Postojni in Žirem, na katerih bo promet po ureditvi naših odnošajev z Italijo gotovo oživel. Leži tudi na projektirani progi Ajdovščina—Gorica, ki bo prej ali slej uresničena, ker skrajša pot prometa preko Benetk za približno 90 km ter jo zahteva obojestranski

trgovski interes. Razen tega je bila zgrajena v letu 1916 na takozvanem logaškem polju postaja z vsemi izogibalnimi tiri, katerih del je še danes po železniški upravi v uporabi in bi se s primernimi popravili sijajno uporabila za carinjenje tranzita.

Dejstvo, ki ne sme ostati nevaženo, je tudi, da je edina cesta iz Rakeka čez Planino v zaledje v časih spomladanskih in jesenskih poplav za vsak promet prekinjena.

Z rapalsko pogodbo je pripadla tudi Idrija sosedni državi. Z gotovostjo bi bilo računati, da se v trenutku, ko stoji glavna carinarnica v Logatcu, ta in njen okoliš (približno

62.000 prebivalcev) zopet gospodarsko vože z Logatcem, na katerega teži.

Dejstvo je tudi, da ima glavna carinarnica tudi mnogo opravka s politično, sodno in davčno oblastjo, katere na Rakeku ni, pač pa je vse to v Logatcu na razpolago.

Ako končno pripomnimo, da je v Logatcu za preselitev carinarnice vse pripravljeno, bodisi glede prostorov za urade, bodisi glede stanovanj uradnikov, dalje za napajanje in krmljenje živine, smo prepričani, da se enotni zahtevi po premestitvi carinarnice iz Rakeka v Logatec nemudoma ugodijo.

Poročilo finančnega ministra o našem gospodarstvu.

Na pondeljkovi seji narodne skupščine je podal finančni minister obširen, zelo važen ekspozé o dvanajstih, v katerem je izjavil:

Ker je še samo kratek čas do prvega aprila, ko se mora pričeti novo proračunsko leto in ni dovolj časa za pretresovanje vsega proračuna, a mi je po zakonu dano edino sredstvo dvanajstin na razpolago, zato je vlada predložila dvanajstine za april, maj, junij in julij, dasi priznam, da gospodarjenje potom dvanajstin ni najugodnejše. Da se popravijo pomanjkljivosti dosedanjega budžeta, se je vlada odločila za naslednja sredstva:

1. Za zvišanje oziroma znižanje posameznih postavk dosedanjega proračuna in 2. za tako uporabo proračunskih kreditov, da bodo odslej mogoči višamenti med kreditnimi postavkami posameznih ministrstev. Zvišanje kreditov, kakor ga določa oddelek I. zakonske predloge, znaša 665 milijonov Din, ki so predvsem določeni za produktivne namene. Na prvem mestu stoje investicije za zboljšanje železniškega prometa, ki znašajo 146 milijonov dinarjev. Gre deloma za nadaljevanje gradnje pričetih novih železniških prog in deloma za graditev novih, kakor tudi trasiranje projektiranih prog. Gre za nadaljevanje znanega vladnega programa. Finančni minister je naglašal, da je naša država zgradila po vojni 700 km železniških prog. Nadaljni produktivni izdatki se tičejo monopolne uprave. Povišanja znašajo 46 milijonov, ki se bodo večinoma porabila za povečanje tobačne produkcije. Ti izdatki pomenjajo aktivno postavko, ker moremo gotove količine naše aktivne tobačne produkcije izvažati v inozemstvo. Od tobačne produkcije leta 1923. je pripravljenih 600 milijonov kilogramov tobaka za izvoz, ter je od te količine četrtina že prodana. Od tobačne produkcije leta 1924. bo ostalo 10 milijonov kg tobaka za izvoz. Izdatki monopolske uprave za leto 1923. od aprila do decembra znašajo 1832 milijonov dinarjev, v istem času leta 1924., 2035 milijonov, torej za 183 milijonov več. Leto 1923. je izkazalo 36 milijonov prebitka, medtem ko so bili za leto 1924. proračunani dohodki na 169 milijonov, izdatki pa na 144 milijonov, torej čisti dobiček samo 25 milijonov. Po dosedanjih podatkih pa znaša ta čisti dobiček 50 milijonov dinarjev.

Predvsem je treba omenjati pri tem razvoj državnih sladkornih tovarn v Belju, ki so zelo napredovale. Leta 1922. je znašala njihova produkcija 400 vagonov, leta 1923. za 50% več t. j. 630 vagonov, medtem ko je produkcija leta 1924. narasla na 1530 vagonov.

V skupini izdatkov je omenjati nadalje izdatke za vojno in mornarico, za katere se zahteva povešček 119 milijonov dinarjev.

Razen tega določa zakonski predlog tudi izredne kredite za preteklo proračunsko dobo v skupnem znesku 1073 milijonov Din in v znesku 286 milijonov dinarjev.

Po predloženih uradnih podatkih so bili večji dohodki od aprila do decembra 1924 proračunani na 795 milijonov Din. Ta vsota pa ni bila dosežena, temveč je znašala le 282 mili-

jonov. Pri tem je treba upoštevati, da se je primanjkljaj 512 milijonov od decembra dalje stalno zmanjševal. Finančni minister je opozarjal, da so znašali carinski dohodki za l. 1923/24 1530 milijonov, za l. 1924/25 1581, torej za 43 milijonov dinarjev več. V novejšem času je situacija zopet slabjša.

Neposrednih davkov se je vsled naraščajočega zboljšanja administracije l. 1919-1920 vplačalo skupno 113 milijonov, leta 1920-1921 258, leta 1921-1922 384, leta 1922-1923 687, leta 1923-24 pa 789 milijonov Din.

Izredne doklade so znašale l. 1923. 314, leta 1924. že 456 milijonov Din. Davek na poslovni promet je znašal leta 1921. 42, leta 1922. 97, leta 1923. 165, leta 1924. pa 191 milijonov dinarjev. Invalidski davek je znašal leta 1921. 30, leta 1922. 32, leta 1923. 62 in leta 1924. pa 71 milijonov dinarjev, kar kaže neprestano napredujočo tendenco. Da pokrijemo zvišane invalidske podpore, je potrebno zvišanje invalidskega davka, kar bo znašalo približno 80 milijonov dinarjev. Težkoče nam delajo stari dolgovi in neplačane zadolžnice iz prejšnjih proračunskih dob, ki segajo notri do leta 1919. Da dosežemo v tej stvari regulacijo, predlagamo pooblastilo za izdajo državnih bonov s triletnim rokom v znesku 450 milijonov dinarjev. Vrhutega smo v svrhu finansiranja tobačne žetve sklenili z nekaterimi angleškimi bankami pogodbo v znesku 1 milijona funtov šterlingov, to je okoli 300 milijonov dinarjev. Za potrebne velike investicije na naših železnicah pričakujemo v najkrajšem času kombinirano angleško-ameriško posojilo, katero bo garantirala naši vladi Blair-ova banka skupno z veliko angleško tvrdko Armstrong. Pogajanja glede tega posojila so že v teku in bom poročal o njih, kakor hitro bodo sklenjena.

V teku letošnjega leta bomo morali posvetiti posebno pažnjo gospodarski in finančni ureditvi države.

Naša trgovinska bilanca je aktivna. Leta 1923. je iznašal uvoz 8 milijard 309 milijonov, a izvoz 8 milijard 48 milijonov. V letu 1924. imamo vrlo aktivno bilanco, ker je uvoz iznašal 8 milijard 221,743.552 Din, a vrednost izvoza 9 milijard 538,774.432 Din. Izvoz prekaša torej uvoz za 1 milijardo 317,038.880 Din. To je rezultat absolutno dobre ekonomske in finančne politike, katere rezultati se najbolje zrealizirajo v kurzu dinarja. Dne 1. januarja 1923 je dinar notiral s 5.42 švic. frankov, dne 1. januarja 1924 s 6.47, dne 1. januarja 1925 s 7.91, a danes notira 8.50.

Velik napredek se tudi opaža v izvoznih trgovini. Iz poročil bank iz vseh ozemelj naše države koncem leta 1924. je razvidno, da so se vloge pri vseh denarnih zavodih dvignile. Druga denarna sredstva tvorijo inozemski krediti za državne in industrijske potrebščine.

Iz carinske prakse.

Odločbe Državnega sveta. — Piše Just Piščanec.

(Nadaljevanje.)

IX. ODLOČBA D. S. ŠT. 7921/24 OD 18. JUN. 1924.

Za tovarno Z. & Co. v B. sem 3. okt. 1923 pri carinarnici v Ljubljani prijavil v uvozno ocarinjenje 24 sodov 5912 kg smolnatokislega mangana kot »prost sapun za industrijske potrebe u buradima t. p. 186 a 30 Din za 100 kilogr.« S pregledom poverjeni carinski organi so to tarifiranje našli kot pravilno ter ubrali odpadajočo carino.

Predno je tako ocarinjeno blago izšlo izpod uradnega nadzorstva, sem zapisal v smislu čl. 55 c. z. za uradno obeležen vzorec. Obenem sem zapisal za obveščanje o kakovosti blaga in uporabi carinske tarife car. biro pri carinarnici v Beogradu, kateri mi je tako uverjenje izdal. Glasom slednjega uverenja je pa bilo predmetno blago tarifirati pravilnejše kot »metalne soli organskih kislin za industrijsko uporabo po t. p. 235 pripomba a 5 Din za 100 kg pod kontrolo uporabe«. Iz tega je bilo očitno, da sem blago prijavil v strankino škodo.

Obrnil sem se na carinarnico s prošnjo, da mi na temelju čl. 56. c. z. višek pogrešno ubrane carine povrne.

To mojo prošnjo je Ministrstvo financ z odlokom Cbr. 32690 od 5. jun. 1923 odklonilo z motivacijo, »pošto je roba stupila v slobodan promet pre nego što je Generalna Direkcija carina mogla propisati kontrolo upotrebe, koja je bitan uslov za primenu povlašćene stope iz primitka posle broja 235 zakona o opštoj carinskoj tarifi.«

Zoper predstoječe rešenje sem predložil tožbo na sodišče D. Sv. ter pri tej priliki posebno naglašal:

Vzroci ocarinjenega blaga so se izvadili uradno predno je roba izšla izpod uradnega nadzorstva ter stopila v prost promet. Potemtakem je imela carinarnica priložnost, ako je to bila njena dolžnost, da udovoli predpisani kontroli glede na nadzorovanje vporabljanja predmetnega blaga. Če carinarnica to ni učinila, krivda je njena ter ni razloga, da stranka nosi višek na carini v iznosu čez 11.000 Din.

Tudi razlog, da Generalna Direkcija carin ni mogla predpisati kontrole uporabe ocarinjenega blaga, se mi ne zdi temeljit. Zakon o splošni carinski tarifi datira namreč od 31. marca 1904 oziroma od 24. aprila 1910 in mi je zaradi tega razumljivo, zakaj še ni predpisana nujna kontrola uporabe ter se ta ni še pričela carinarnicam. Tudi za to okolnost se ne sme klicati na odgovor stranke ter ji npriti škodne posledice. Nikjer se pa v predpisih ne zahteva, da mora Generalna direkcija za vsak slučaj posebe, in sicer stoprav na posebno prošnjo ustanoviti in odrediti modalitete kontrole. Tudi v meritornem pogledu se mi zdi postopanje Generalne direkcije carin neutemeljeno. Glasom uverenja carinskega biroa št. 7204 se namreč more predmetna roba ocariniti po pripombi za tar. št. 235., t. j. a 5 dinarjev za 100 kilogramov. Ako se pa pripoznajo razlogi, navedeni v Cbr. 32.690 kot veljavni, bi se bila morala logično zaračunati in ubrati samo minimalna carina iz t. p. 235., a nikakor carina iz t. p. 186., po kateri je bila carina faktično zaračunana in ubrana.

Končno naglašam, da razlogi, navedeni v ministrovem rešenju Cbr. 32690/23, ne odgovarjajo dejstvom in dosednji praksi pri carinarnicah, ker je n. pr. ista Generalna direkcija carin glasom predpisa Cbr. 27.892 od 14. majnika 1923 v podobnem primeru odredila carinarnici v Mariboru, da vodi kontrolo vporabe s pomočjo lastnih organov brez predhodnega dovoljenja Generalne direkcije. Istotako je ista Generalna direkcija carin z razpisom Cbr. 39519 od 7. VII. 1923 tudi za carinarnico v Ljubljani izdala

nalog za povsem enako robo in za isto stranko, da se v pogledu kontrole vporabe postopa po predpisu Cbr. 61602/20. Iz vsega tega sledi, da bi nastal pravi nonsens, ako bi se predstoječa tožba odklonila iz samega razloga, ker carinarnica pri predmetni robi ni izvršila svojih dolžnosti. — (Dalje sledi.)

Trgovina.

Prodaja alkoholnih pijač v zaprtih originalnih steklenicah. Generalna direkcija posrednih davkov je z dne 4. februarja t. l. pod št. 3494 pričela nastopno pojasnilo: Trgovci, ki prodajajo alkoholne pijače v zaprtih originalnih steklenicah, morejo na ta način prodajati poleg drugih pijač tudi žganje, ne pa tudi spirita, ako nimajo za to posebne dovoljenja. Taki trgovci steklenic ne smejo sami polniti. Za dokaz, da je trošarina na žganje plačana, jim služi račun onega, ki jim je žganje prodal. Ta račun mora biti potrjen od pristojnega oblastva.

Pojasnilo za ponudnike pri licitaciji. Direkcija državnih železnic v Subotici je sporočila Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da je bilo v zadnjem času več primerov, da so nekateri ponudniki poslali svoje ponudbe za razne licitacije na subotičko direkcijo, v katerih so na razne načine obšli določbe čl. 91 zakona o državnem računovodstvu in čl. 30 pravilnika o izvršbi teh odredb in niso v svojih ponudbah posebej izjavili »da so jim pogoji (formularji, načrti in slično) znani in da se z njimi strinjajo«. Tako postopanje povzroča večkrat, da nimajo referenti neglede na ugodne cene dovolj zaupanja v take ponudbe, kar je tudi razumljivo, ker so referenti odgovorni za svoje predloge. Zato opozarja Direkcija, da se naj blagovolijo zainteresenti pri sestavljanju ponudb za razne dobave in dela držati točno odredb čl. 91 zakona o državnem računovodstvu (odstavek 3) in čl. 30 (odstavek 7) pravilnika za izvršbo odredb o nabavah iz II. dela zakona o državnem računovodstvu in da napišejo v vsaki ponudbi pred podpisom opombo: »da so jim pogoji (formularji, načrti itd.) znani in da se z njimi strinjajo«. Radi enostavnosti in enoličnosti izdaja subotička direkcija že izza početka na zahtevo za vsako licitacijo posebej že izgotovljene ponudne formulacije, v katerih so ponatisnjene izjave o sprejemu pogojev; te formulacije daje direkcija obenem z razpisom licitacije na zahtevo vsakemu interesentu na razpolago.

Nova trgovinska zbornica. V osnutku o proračunskih dvanajstih in je predvidevana ustanovitev Trgovske in industrijske zbornice za Črno goro v Podgorici.

Trgovinski muzej v Tulonu. V Tulonu (Francija) se je ustanovil trgovinski muzej, kjer je dana tudi našim producentom možnost, da brezplačno razstavijo svoje proizvode. Naslov je: Musée commercial, Toulon, 6 Bd de Strasbourg, France.

Prepoved uvoza piva z etiketo, na kateri je slika Sv. Save. Generalna direkcija carin je izdala razpis D. R. Br. 11.312 sledeče vsebine: Tvrdka Kőbanyai Polgari Serfözök és Szent István Tarszerművek R. T. iz Budimpešte je zaščitila mednarodno v Bernu 19. novembra 1924 pod št. 39.053 svoj žig za označbo piva, kateri obstoji iz slike Sv. Save in napisu v srbsko-hrvaškem jeziku »Štajnbuška gradjanska pivarna A. D. Duplomalz pivo Sveti Sava itd. — Uprava za zaščito industrijske svojine ni s svojim rešenjem z dne 5. decembra, 1924 leta, št. 13.887, v smislu čl. 5 Madridskega aranžmana o mednarodnem registrovanju tovarniških in trgovskih žigov odobrila zaščito gorinavednega mednarodnega žiga za teritorij naše države iz razloga, ker je proti odredbi iz toč. 5, čl. 51 zakona o zaščiti industrijske svojine in toč. 3 čl. 6 Pariške konvencije za zaščito industrijske svojine, o čemur se je obvestilo imenovano firmo po Mednarodnem biroju v Bernu z aktom br. 1640 z dne 18. februarja t. l. Na podlagi gornjega akta prepoveduje Uprava za zaščito Industrijske svojine v smislu čl. 151 zakona o zaščiti industrijske svojine z dne 17. februarja 1922

uvoz piva, katero uvaža firma Kőbanyai, Polgari Serfőző es Szent Istvam Taszerművek R. T. v našo kraljevino z etiketo, na kateri je slika Sv. Save.

Denarni blagovni promet zagrebške blagovne borze leta 1924. Promet v tujih valutah je dosegel vsoto 51.008.596 Din. Največ se je prometoval dolar, ki beleži sam 31.807.990 Din, potem lira 4.528.131 Din, avstrijska krona 4.351.871 Din, švedska krona 2.698.568 Din, češkoslovaška krona 2.684.273 Din, funt sterling 1.487.737 Din, francoski frank 1.257.858 Din. Ostale valute beležijo manjši promet. Blagovni promet je dosegel v lanskem letu 15.007.345 Din in segel največ v pšenici (10.571.750 Din), potem v tursčici (1.051.175 Din) pšenični moki (678.095 Din), fižolu 612.450 Din), ostali blagovni promet je bil v senu, ječmenu in drugem. Izkaz v celokupnem prometu z blagom in vrednotami od začetka poslovanja v l. 1919 do 31. decembra 1924 je naslednji (zaokroženo navzgor): Blago, efekt, devize, valute vse v milijonih dinarjev.

Blago	Efek.	Dev.	Val.	Skupno
v milijonih dinarjev				
1919	2.19	35.72	11.22	31.95
1920	7.90	147.21	267.97	195.54
1921	4.36	70.40	982.91	195.37
1922	11.66	52.16	2026.39	105.08
1923	13.39	188.83	2573.42	116.23
1924	15.01	172.84	3831.30	51.80

Kakor vidimo iz tabele, je celokupni promet izza 1919 stalno naraščal; lanski porast napram 1923 znaša okrog 40%. Od posameznih skupin beležijo napram 1923, devize porast za okrog 49%, blago porast okrog 12%, efekti padec za 8.5% in valute padec za 55.5%.

Trgovske zveze s Smirno. Večja trgovska trvdka v Smirni (Mala Azija) želi stopiti v poslovne stike s kupci kož od zajcev, lisic, kun, nadalje s kupci, ki se interesirajo za uvoz jedilnega olja, oliv, preprog, smokv, suhega grozdja itd. Naslov trvdke je interesentom v pisarni Trgovske in obrtniške zbornice na razpolago.

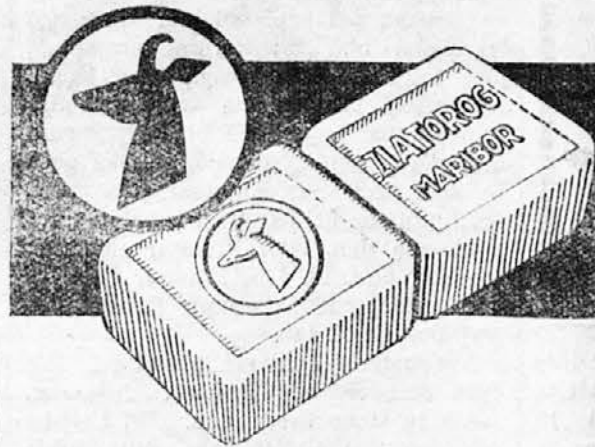
Dobava moke. — Dne 6. aprila t. l. se bo sklenila pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani direktna pogodba za dobavo 280.000 kg krušne moke.

Prodaja odpadkov (od blaga, usnja, kovin itd.) se bo vršila dne 18. aprila t. l. pri upravi 4. zavoda za izradu vojne odeče v Zagrebu.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Industrija.

Za izvoz naših rib in cementa. Naš konzulat v Varni je sporočil ministrstvu trgovine in industrije, da bi se moglo naše osoljene ribe (iz Dalmacije) prav dobro plasirati v Bolgariji. Prej se je uvažalo osoljene ribe iz Rusije, sedaj se uvažajo iz Holandije. Ker stoji v Holandiji valuta zelo visoko in je delavna moč draga, bi mogle v Bolgariji naše osoljene ribe prav lahko konkurirati. V manjših količinah se uvažajo osoljene ribe tudi iz Španije in to v malih sodčkih. Vendar ni med Španijo in Bolgarijo nobene direktne pomorske proge, zbor česar se cena ribam podraži. Sezona uvoza osoljenih rib v Bolgarijo se začne v mesecu oktobru in traja do Velike noči. Razum v mestih, se konsumira ta riba v velikih količinah tudi na deželi. V Bolgarijo bi se moralo poslati osoljene ribe v lesenih sodčkih v teži od 20 do 50 kg, ker se za lesene sode plača zelo nizka carina. Razen osoljenih rib bi se moglo v Bolgarijo plasirati tudi naš cement in olje, vendar bi se moralo imeti za te predmete direktno pomorsko progo iz naših luk do Črnega morja, ker sicer s pretovaranjem cena tako naraste, da bi ne mogli konkurirati s enakimi predmeti, ki se uvažajo iz drugih držav. Naš konzulat navaja, da bi ena sama trgovska trvdka želela kupiti večjo množino cementa z 40 vagoni vsako ekspedicijo. Tudi mnogi drugi trgovci bi kupili večje količine cementa, toda zbog neugodnih zvez je vsak posej izključen. Naš konzulat v Varni daje o vsakem trgovskem poslu točne informacije vsem interesentom, ki bi se nanj obrnili.

ZLATOROG

Seznam industrijskih podjetij v Srbiji. — Industrijska komora v Beogradu, ki posluje za ozemlje bivše kraljevine Srbije, je izdelala seznam industrijskih podjetij svojega področja. Ta seznam opisuje 590 podjetij in navaja za vsako posamezno podjetje vse važnejše podatke.

Tovarna za porcelan v Smederevu. Neki češkoslovaški konzorcij namerava zgraditi pri Orešju poleg Smedereva tvornico porcelana. Poleg te tovarne se želi zgraditi tudi tovarna stekla.

Carina.

Razširjenje delokroga glavnih carinarnic I. reda. Po čl. 66 novega dvanajstinskega zakona je minister za finance pooblaščen, da poveri glavnim carinarnicam, prvega razreda, ki imajo centralne carinske blagajnice, odločanje v prvi instanci o predmetih, za katere je po carinskem zakonu in zakonu o obči carinski tarifi kompetenten minister za finance. Kompetenca za to odločanje velja tudi za področje carinarnic, ki so podrejene centralni carinski blagajni pri glavni carinarnici. O pritožbak proti odločbam glavnih carinarnic razsoja minister za finance.

Carinjenje blaga rumunskega izvora. Generalna direkcija carin je z dne 25. februarja 1925, pod št. 8700 odredila, da se blago rumunskega izvora pri uvozu v našo kraljevino carini po minimalni tarifi. Istotako carini tudi Rumunija naše blago pri uvozu v Rumunijo.

Italijanski aggio. Italijansko finančno ministrstvo je določilo aggio za carinska plačila od 30. marca do 5. aprila t. l. z Lir. 475 (100 Lir temeljne carine in 375 dodatka).

Nova švicarska generalna carinska tarifa. Švicarska se je dalje časa pečala z izdelavo nove generalne carinske tarife, katera bi morala služiti za bazo bodočim trgovskim pogajanjem. Tarifa je sedaj končana in vlada jo je razglasila javnosti. Medtem ko ima generalna tarifa iz leta 1902 v celoti 1150 postavk, jih ima nova carinska tarifa 2020. Carinske postavke veljavne tarife iz leta 1905, ki so obremenjevale švicarski uvoz z 50% njegove vrednosti, se razlikujejo od nove, sedanje tarife v toliko, da ta še težje obremenjuje švicarski uvoz, in to z 90%. Švicarska je morala zvišati carinske uvozne postavke tako znatno radi tega, ker so jo vse sosedne države obkrožile z visokimi carinami, zbog česar ne more ostati niti Švicarska neaktivna, ter gledati in dopustiti, da se njeno področje preplavlja s tujim blagom, medtem ko se nasprotno švicarski produkciji zbog previsokih carinskih postavk onemogoča prodaja njenih proizvodov v inozemstvo. Švicarska je zbog tega uvedla namesto principa svobodne trgovine v novo tarifo princip zmernih zaščitnih carin.

Davki in takse.

Neposredni davki v l. 1924. V letu 1924. se je v naši državi pobralo 1413 milj. Din neposrednih davkov in sicer v Hrvatski 290 milj., v Bosni in Hercegovini 221 milj., v Vojvodini 363 milj., v Sloveniji 191 milj., v Dalmaciji 39 milj. in v Srbiji 309 milj. V teh vsotah je všteti tudi davek na poslovni promet po 186 milj. Din, ki se na posamezne pokrajine razdeli nastopno: Hrvatska 49 milj., Bosna 24 milj., Vojvodina 35 milj., Slovenija 42 milj., Dalmacija 8 milj in Srbija 28 milijonov Din. — Ako bi se pobiranje tega davka vršilo povsod

tako, kakor se to vrši v Sloveniji, bi moral biti donos veliko izdatnejši in bi prišlo razmerje gospodarske moči posameznih pokrajin do pravilnejšega izraza nego prihaja sedaj.

Plačujte davke točno ob določenih rokih! Finančna delegacija objavlja uradno: Rastoče zahteve, ki se stavijo na državno blagajnico, silijo finančno upravo, da predpisane davke ne samo v polni izmeri, ampak tudi pravočasno pobere, ker sicer ne more zadostiti svoji nalogi. Radi tega je finančna delegacija naročila davčnim uradom, da naj zlasti tudi v onih relativno številnih primerih, v katerih se je v poslednji dobi dovolilo plačevanje v obrokih, pazijo na to, da se dospeli dolg točno ob določenih terminih poravnava in — ako se to ne zgodi — prisilnim potom iztirja. Ker zapade ves še neplačani davek, ako je davkoplačevalec le z enim obrokom v zamudi, in je potem treba plačati še zelo visoke eksekucijske pristojbine, se od prizadetih krogov pač sme pričakovati, da že v lastnem interesu napno vse sile, da ne pride do prisilnega postopanja. Delegacija ni štedila z obroki in bo obžalovala, ako jih bo iz navedenih razlogov celo treba deloma reducirati, mora pa vsekakor izrabiti vsa dopustna sredstva, da v legalnih mejah zajamči redni pritok davčnih dohodkov.

Plačevanje davkov. — Finančna delegacija objavlja v posebnem komunikatu, da je davčnim uradom naročila, naj od vseh onih davkoplačevancev, katerim so se za plačilo davčnih zaostankov dovolili obroki, takoj iztirjajo ves zaostanek, ako se ne drže dovoljenih rokov. Načeloma ne moremo imeti nikakega ugovora proti tej odredbi, ker priznavamo, da je red potreben tudi pri tem sicer neprijetnem poslu. Mnenja pa smo, da bi finančna delegacija ne smela poostrenih sredstev uveljavljati v vsakem primeru, torej tudi takrat, kadar je davkoplačevalec le z enim obrokom v zamudi, ako sicer kaže dobro voljo zadostiti svoji dolžnosti. Davki so pri nas občutni. Občutnost se kaže že v tem, da je ogromno število davkoplačevancev primoranih prositi za ugodnostno odplačevanje, česar bi brez dvoma ne storili, ako bi mogli takoj poravnati svoje obveznosti. V onih redkih primerih, v katerih posamezniki izkušajo pridobiti ugodnostno odplačevanje brez prave potrebe, finančna delegacija itak njihovim prošnjam ne ugodi, ampak jih prav hitro zavrne. Ugodnostno odplačevanje se torej praviloma dovoljuje le v res utemeljenih primerih. Zato smatramo odredbo, da se pri vsaki zamudi uveljavijo najstrožja prisilna sredstva za pririgorozno. Umestno bi bilo, da se pred uporabo teh sredstev opomni vsakega zamudnika, kateremu se je dovolilo ugodnostno odplačevanje, z opozoritveno položnico na njegovo dolžnost, da se mu ne povzroči občutnih stroškov, odnosno da se mu na ta način nudi možnost, da svojo zamudo opraviči. Časi so trdi, gotovine pomanjkuje in podjetja so v slabem položaju. Zato pričakujemo za odplačevanje davčnih zaostankov obzirnosti vsaj v predlaganem obsegu.

Promet.

Direktno blagovne tarife med Italijo in Avstrijo. Italijanski list objavlja zakon, s katerim se uveljavlja pogodba, sklenjena med Italijo in Avstrijo dne 21. januarja 1925 v Rimu glede direktnih železniških tarif med obema državama.

Iz naših organizacij.

Gremij trgovcev v Ribnici. Vabilo na sestanek, ki se bo vršil v soboto, dne 4. aprila 1925 ob pol 10. uri dopoldne v gostilni pri Cenetu v Ribnici. Dnevni red: 1. Dogovor radi nujne poprave ceste Ribnica — Gračanice. 2. Zahteva 48 urnega prostega roka na železniških skladišnih prostorih za les v bližini kodovora. 3. Slučajnosti. — Na sestanek so vabljeni vsi lesni trgovci in cestni načelnik gosp. Lavrenčič.

Pomočniški zbor gremija trgovcev v Ljubljani naznanja, da je načelnik g. Riko Tory odstopil. Njegove posle je prevzel II. podpredsednik g. Miro Domicelj.

Razno.

Trgovski stiki z Avstrijo in Ogrsko. Po uradnih statističnih podatkih je Ogrska uvozila l. 1924. iz Avstrije od celokupnega izvoza nad polovico tekstilnih izdelkov in polufabrikatov. Ogrska je kupila v Avstriji za 29 milijonov zlatih kron volnenih in za 18 milijonov bombažnih izdelkov, za 15 milijonov volnene in za 7 milijonov bombažev preje. Nadalje je Ogrska kupila v Avstriji za več nego 10 milijonov papirja in usnja. Ogrska je v Avstrijo prodala od svojega izvoza nad polovico moke in pšenice. Moke se je izvozilo za 45 milijonov žita za 35 milj. in krnil za 11 milijonov. Avstrija je bila leta 1924. glavni odjemalec ogrske klavne živine in perutnine, katere se je izvozilo za 32.5, oziroma za 11.2 milj. zlatih kron. Od industrijskih predmetov je Ogrska uvažala v Avstrijo le pisano sukneno blago in električne predmete, a le v razmeroma neznatnih količinah.

Boj glede zaštite najemnikov. — Dunajski hišni posestniki so izpremenili svojo taktiko v boju za revizijo zakona o zaštiti najemnikov. Na obnem zboru njihovega društva, ki se je vršil te dni, so izjavili, da niso več interesirani na razveljavljenju zaštite najemnikov, pa zahtevajo, da smejo pobirati temeljno najemnino, to je staro najemnino l. 1914. v vsakokratni zakoniti veljavi, to je toliko šilingov, kolikor je znašala predvojna najemnina kron.

Interparlamentarna trgovinska konferenca v Rimu. 18. in 19. aprila se bo vršila v Rimu interparlamentarna trg. konferenca. Na konferenci bo zastopana tudi naša država, ki pošlje na konferenco 18 poslancev. Program konference ni bil še objavljen.

Mednarodna delovna konferenca. Sedma serija mednarodne delovne konference se sestane v Genovi meseca maja. Pečala se bo v glavnem z vprašanji socialnega zavarovanja. Posebno se bo proučevala zadeva odškodnine za delovne nezgode z ozirom na predloženi načrt.

Evropska emigracija v Rusijo. Izza decembra 1922 do 1. novembra 1924 je došlo kolonizacijskemu komiteju sovjetskih republik vprašanj od 57 skupin iz raznih držav, med njimi: 24 vprašanj iz Nemčije, 12 iz Zjedinjenih držav, 6 iz Češkoslovaške, 3 iz Švice in iz drugih držav, glede katerih ni podatkov. Dosedaj se je dovolilo priseljevanje v Rusijo 51 skupinam, katerim se je dodelilo zemlje za 17.406 desjatin. V zadnjih 2 mesecih je prišlo imenovanemu komiteju mnogo novih prošenj za priseljevanje, med temi: iz Nemčije za 40 skupin, obsegajočih 9.769 oseb in 13 skupin iz Češkoslovaške, obsegajočih 1.028 oseb.

Prometna trgovska d. d.

Telefon št. 556 Ljubljana, Krekov trg 10.

Glavna zaloga mineralne vode vrelecev

„Tempel“ „Styria“ „Donati“

državnega zdravilišča Rogaska Slatina.

Pri odjemu celega ali pol vagona originalne cene zdravilišča.

»Bankarstvo«. Ugledna zagrebska revija »Bankarstvo« priobčuje v svoji aprilski številki na prvem mestu članek urednika g. Kosierja o vlogi nacionalnega pokreta pri snovanju hranilnice, v katerem jako simpatično popisuje snovanje hranilnic v dobi narodnega pokreta v Sloveniji. V tej številki priobčuje tudi g. dr. Windischer zanimivo poročilo o vprašanju kreditov pri Narodni banki v Sloveniji.

Trgovske pogodbe Avstrije s sosednimi državami. Trgovinski minister Schürff je na zadnji seji parlamenta opisal smernice avstrijske trgovske politike. Kakor je znano, se niso še končala že začeta trgovinska pogajanja z Madžarsko in z Jugoslavijo. Pogajanja so, je izjavil minister Schürff, trudapolna in bodo zahtevala še mnogo časa. V kratkem se obnovijo pogajanja z jugoslovansko vlado, v svrhu sklenitve definitivne trgovske pogodbe med Avstrijo in Jugoslavijo. Avstrija bo morala v kratkem začeti pogajanja tudi z drugimi državami, posebno z Ameriko, Kitajsko, Grčijo, Estonijo in Finsko. V splošnem se bo sklenilo z vsemi državami pogodbe na podlagi klavzule največje prednosti. Z Zedinjenimi državami bo najbrže že v kratkem sklenjena trgovinska pogodba in to že radi tega, ker se je pogodba, sklenjena med Zedinjenimi državami in z Nemčijo, že ratificirala.

Za 10-urni delavnik. Industriji v Velikem Bečkerekcu so imeli dne 28. p. m. zborovanje, na katerem so sklenili, da se podvzamejo pri vladi koraki, da se uvede v industriji 10-urni delavnik.

Devizni, tarifni in kreditni zahtevki izvoznikov. Dne 29. p. m. se je vršil v

Beogradu občni zbor Udruženja izvoznikov, katerega so se udeležili delegati iz cele države. Sekretar udruženja je povdarjal v svojem poročilu, da je usmerjeno delovanje Udruženja v tri pravce in to: delovanje na kreditnem polju, delovanje na tarifnem polju in delovanje za popolno svobodo poslovanja izvoznikov. V poročilu se povdarja zahtevo po svobodni trgovini, zahtevalo se je, da se ukine izvozna carina, ki po mnenju udruženja onemogoča normalni razvoj našega izvoza. V resoluciji, ki se je sprejela, se zahteva: 1. Da se odpravi dosedanje omejitve deviznega prometa z odvzemanjem devizne tretjine s strani Narodne banke. 2. Da se odpravi posebno zaračunavanje kilometraže na bivših vicinalnih železnicah in progah Južne železnice. 3. Da se uvedejo direktne tarife za izvozne postaje in luke za izvoz blaga. 4. Da se v izdelanem projektu zakona o gospodarskem svetu čimprej zaščitijo interesi izvoznikov. 5. Da se izvoznikom s strani Narodne banke povečajo krediti, ker je v preteklem letu naš izvoz presegel uvoz za 1 milijardo in 300 tisoč milijonov in je tako naša trgovinska bilanca aktivna.

Ljubljanska borza.

1. aprila 1925.

Blago: Trami, monte, 3/3—7/9, 4 do 9 m dolž., feo meja bl. 380; deske 25 mm, monte, od 16 cm napr., media 24, feo meja bl. 580; jelovi in smrekovi hlodi, suhi, od 25 cm napr., feo Ljubljana, 8 vag., den. 275, bl. 275, zaklj. 275; bukovo oglje Ia, vilano, feo meja den. 118; pšenica bačka, 75 kg, feo Ljubljana den. 505; otrobi pšenični, domači, srednje de-

beli, feo Ljubljana bl. 215; otrobi pšenični, drobnji, pol pap. pol juta vreče, feo Ljubljana bl. 205; koruza, promptna, gar., feo štaj. post., 1 vag., den. 213, bl. 213, zaklj. 213; koruza drobna, medjimurska, par. Ljubljana bl. 240; koruza okrogla, prompt., feo medjimurska post. bl. 230; fižol koks, štajerski, juta vreče, feo Ljubljana bl. 360; fižol mandolon, feo Ljubljana den. 300; krompir rdečkast, feo štaj. post. bl. 140; krompir beli, feo štaj. postaja 135; krompir rumeni, feo štaj. postaja bl. 110.

Vrednote: 7% invest. posojilo iz leta 1921 den. 58, bl. 62; loter. 2½% drž. renta za vojno škodo den. 159; Celjska pos. den. 210, bl. 210, zaklj. 210; Ljublj. kred. banka den. 234; Merkantilna banka den. 110, bl. 128; Prva hrv. sted. den. 828, bl. 836; Kred. zav. za trg. in ind. den. 190, bl. 200; Strojne tov. in liv. den. 120, bl. 135; Trb. prem. dr. den. 408, bl. 418; Združ. pap. Vevče den. 100, bl. 108; Stavbna družba den. 265, bl. 280; »Nihag« d. d., denar 51.

Tržna poročila.

Mariborsko sejsmsko poročilo. — Na svinjski sejem dne 27. marca 1925 se je pripeljalo 223 svinj in 4 koze. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči, 5—6 tednov stari, komad Din 75—100, 7—9 tednov 125—150, 3—4 mesece 225—325, 5—7 mesecev 475—580, 8—10 mesecev 650 do 800, 1 leto 1200—1300. 1 kg žive teže 12—13, mrtve 16.25—17.50 Din. Prodalo se je 127 komadov.

Položaj na tržišču kož in usnja. Cene sirovim kožam nazadujejo, ker tvornice radi slabega razpečavanja malo kupujejo. Cene na aukciji Zveze mesarjev v Zagrebu dne 26. marca so bile: lahkim kožam, do 20 kg 17 Din, od 20 do 30 kg 16 Din, od 30 kg dalje 18 Din, telečjim kožam 30 Din za kg. Na deželi so cene še nižje. — Kupčija v usnju je nekoliko boljša. Cene: kravji kruponi, težki 70—74, lahki 65—68, kravje polovice, težje 56—60, lažje 52—55, likanec 70—72, kravja vratina 38—40, averni 32—33, kravje usnje rjavo 96—100, črno 94—98 Din za kg, goveji boks 18—20, telečji boks 22—27 Din za kvadratni čevlj.

Sladkor. — Kartel sladkornih tovarn je podražil sladkor v sipi za 25 par in v kockah za 50 par pri kilogramu. Za Beograd prodaja kartel kristalni sladkor po 13.90 Din in v kockah po 15.65 dinarjev. Cene je dvignil zaradi padca dinarja. Podražitev bo brez dvoma le kratko časa trajala, ker se je na eni strani notranje politični položaj izdatno izboljšal, na drugi strani je pa vlada napravila definitivno pogodbo z Blairvim sindikatom za posojilo 15 milijonov dolarjev. Vsled tega je pričakovati, da se bo dinar v najkrajšem času toliko okreplil, da bodo sladkorne tovarne primorane sedaj povišano ceno znižati.

Zivinjski sejem na Dunaju dne 30. marca. Na sejem je bilo prignanih 3043 komadov živine in sicer se je uvozilo iz Madžarske 1739, iz Rumunije 689, iz Jugoslavije 253, iz Češkoslovaške 58 glav, domače živali pa je bilo prignano 304 glav. Cene za kg žive vage v šilingih so bile sledeče: voli Ia 1.70—1.90, voli srednji 1.60—1.70, voli slabi 1.20—1.45, bušaki 1.05—1.20, biki 1—1.50, krave 1.10—1.40, mršava živina 0.60—0.90.

Dobava, prodaja.

Dobava 30.000 kg papirja. Na podstavni členov 86.—98. zak. o drž. rač. in po pooblastilu ministrstva za pošto in telegraf razpisuje direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani pismeno dražbo za dobavo 30.000 kg papirja. — Dražba bo dne 27. aprila 1925 ob enajstih v sobi št. 43 direkcije pošte in telegrafa, pismeni pogoji pa so na vpogled in se dobivajo za 20 Din v ekonomskem odseku. Ponudnik mora položiti kot kavcijo 5% (inozemci 10%) ponudene vrednosti najkasneje do 10. ure na dan dražbe pri pomožnem uradu direkcije pošte. Dražbe pa se more udeležiti le, kdor je vpogledal ali prevzel pismene pogoje.

Dobave. Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 10. aprila t. l. ponudbe glede dobave risalnih potrebščin, do 20. aprila t. l. pa glede dobave parne sirene.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

JUHANA

Teodor Korn
Ljubljana, Poljanska cesta št. 3
Krovec, stavbeni, galanterijski in okrasni klepar. Instalacije vodo-vodov
Naprava strelovodov. - Kopalniške in klosetne naprave.
Izdelovanje posod iz pločevine za firme, barvo, lak in med vsake velikosti, koror tudi posod (škafle) za konzerve

Najboljši
šivalni stroj
je edino to
Josip Petelinc
oznaka
Gritzner in Adler
za ročnice, obrti in industrijo
Ljubljana blizu Prešernovega spomenika
Post v vseh velikostih. Večletna garancija.
Delavnice se popravila
Na veliko Telefon 913 Na malo

Veletrgovina
v
A. ŠARABON
v Ljubljani
priporoča
špecerijsko blago
raznovrstno žganje moko in deželne pridelke raznovrstno rudniško vodo
Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.
CENIK NA RAZPOLAGO!

Josip Petelinc, Ljubljana
Na veliko! (blizu Prešernovega spomenika) ob vodi Na malo!
Priporoča potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, modne blage, pločevino, lepše robove, ščetke, mazce, toaletno blago.
Telefon 913

TISKARNA „MERKUR“
Trg.-ind. d. d. LJUBLJANA Telefon št. 552
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠT. 13
Tiska časopise, knjige, posetnice, brošure, letake, cenilke, pravila itd. itd.
Lastna knjigo-veznica

„OPEKA“ prvovrstne zidake. priporoča opekarna
„EMONA“ d. d. v Ljubljani. — Tovarna na Viču (Brdo). — Pisarna v Pražakovi ul. 3, priti.
TOGLASI v Trgovskem listu, IMAJO USPEH!

Prva žebliarska in železoobrtna zadruga v Kropi in Kamni gorici.

Pisma: Žebliarska zadruga, Kropa (Slovenija).

Brzjavke: Zadruga Kropa.

Telefon interurban: Podnart 2.

Žebli za normalne in ozkotirne železnice
Žebli za ladje, črni ali pocinkani
Žebli za zgradbe, les itd.
Žebli za čevlje
Spojke za odre in prage

Spojke za ladje in splave
Železne brane
Zobje za brane
Ključke za podobe, zid, cevi, žehove itd.
Vijaki z maticami

Podložne pločice
Matice
Zakovice za tenderje, kotle, mostove, sode, pločevino, kolesa itd.
Vijačni čepi
Verige

Vsi v našo stroko spadajoči železni izdelki po vzorcih in risbah najceneje. Prodaja se samo na debelo trgovcem.